

Ավարտական հետազոտական աշխատանք

Թեմա՝ Սաների մեջ ինքնուրույնության, նախաձեռնողական և ստեղծագործական ունակությունների զարգացումը. ոչ ավանդական նկարչության գործընթացում

Հաստատություն՝ Երևանի թիվ 121 մսուր մանկապարտեզ ՀՈԱԿ

Դաստիարակ՝ Այվազյան Սուսաննա

Ղեկավար՝ Ավետիսյան Ժաննա

Երևան 2022

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ներածություն-----	3
Նկարչության զարգացման ունակությունը-----	4
Ինչ են տալիս նկարչության դասերը նախադպրոցական հաստատություններում-----	5
Ոչ ավանդական նկարչություն: Ինչու է դա անհրաժեշտ-----	6
Ոչ ավանդական մեթոդներ, որոնք օգտագործվում են երեխաների հետ նկարելու համար-----	6-7
Մատների ներկումը՝ որպես օբյեկտների ոչ ավանդական պատկերների տարբերակներից մեկը-----	7-8
Մանկապետեզի միջին խումբը: Նկարչություն և դրա առանձնահատկությունները-----	8
Ինչպես նկարել եղանակները՝ օգտագործելով ոչ ավանդական տեխնիկա-----	9-10
Ոչ ավանդական տեսողական արվեստի գոյություն ունեցող ձևերը-----	10-11
Ոչ ավանդական նկարչություն երիտասարդ խմբերում-----	11-12
Նկարչության ոչ ավանդական եղանակներ-----	12-13
Եզրակացություն-----	14

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Նկարչությունը շատ կարևոր է երեխայի անհատականության ձևավորման գործում: Այն բերում է անգնահատելի օգուտներ և զարգացնում ինչպես երեխաների մտավոր կարողությունները, այնպես էլ նրանց մտածողությունը: Իրոք, այն ժամանակ, երբ երեխաները նկարում են, աշխատանքներում ներգրավված են ոչ միայն տեսողական, այլև շարժիչային անալիզատորներ, ինչը հիմնալի զարգացնում է նուրբ շարժիչային հմտությունները և հիշողությունը:

Բացի այդ, նկարելիս երեխան սովորում է պատկերացնել և կազմել, մտածել և համեմատել: Միևնույն ժամանակ, նրա գիտելիքների պաշարն աստիճանաբար զարգանում է, ինչը շատ լավ է մանկության մեջ:

Նկարչությունը զարգացնում է ստեղծագործական ունակությունը: Մանկապարտեզում նկարչության պարապունքները սիրում են բոլոր երեխաները: Երեխաները փորձում են պատկերել այն, ինչ տեսնում են վաղ տարիքից:

Այս տեխնիկայի արդիականությունը կայանում է նրանում, որ դրանց օգնությամբ տեղի է ունենում նուրբ շարժիչ հմտությունների զարգացում, ինչը ուղղակիորեն ազդում է խոսքի հմտությունների ձևավորման վրա: Փոքրիկների համար կերպարվեստի ուսուցման մեթոդը օգնում է երեխաներին զարգացնել ուշադրություն, հաստատականություն և համբերություն, սովորել կառավարել իրենց զգացմունքները և նախաձեռնող լինել:

Ոչ ավանդական նկարչությունը նկարչության ձև է, որը չունի սահմաններ և արգելքներ, որտեղ նկարչության գործիք է շրջապատում ցանկացած իր, և որը բացահայտում է երեխայի ներաշխարհը և զարգացնում երևակայությունը, մտածելու և ստեղծագործելու կարողությունները: Նկարչության ընթացքում զարգանում են բոլոր կարևոր ֆունկցիաները՝ տեսողական ընկալում, պատկերացում, երևակայություն, հիշողություն, մտածողություն:

Նկարչության զարգացման ունակությունը

Նկարչության նկատմամբ ցանկությունը զարգացնելու համար դուք կարող եք երեխային տալ մինչև մեկ տարի փափուկ սպունգ, որի հետ նա նախ կխաղա, այնուհետև մեծահասակների օգնությամբ այն իջեցրեք ներկի ափսեի մեջ և տեղափոխեք թղթի վրա՝ դիտելով արդյունքը որոշ ժամանակ անց երեխան կսկսի ինքնուրույն կատարել այս վիրահատությունը:

Այն պահին, երբ երեխան գնում է մանկապարտեզ, նրա գծանկարներն այլևս չեն լինի շարունակական բծեր: Մինչև փոքր տարիքը երեխաները կարող են մատիտ և խոզանակ պահել: Դեռ վաղ է խոսել նկարչության գործընթացի մասին, բայց այդ առարկաները շահարկելով՝ երեխան թղթի վրա թողնում է պատահական հարվածներ, կետեր և տողեր: Սա նրան շատ է գրավում:

Նույն տարիքում կարող եք սկսել օգտագործել ոչ սովորական նկարչության ամենապարզ տեխնիկան, օրինակ՝ բուռնցքով սեղմած ձեռքը թաթախել ներկի ափսեի մեջ և հետք թողնել թղթի վրա: Դուք կստանաք թրթուր, որը երեխաները տեսել են զբոսանքի ժամանակ:

Ինչ են տալիս նկարչության դասերը նախադպրոցական հաստատություններում

Ոչ ավանդական տեսողական արվեստի տեխնիկան, որն օգտագործվում է մանկապարտեզում, օգնում է այն երեխաներին, ովքեր դեռ չգիտեն, թե ինչպես լիովին տիրապետել մատիտներին և խոզանակներին, ոչ միայն ընկալել շրջապատող աշխարհը, այլև դա փոխանցել նկարչության միջոցով: Այն ամենը, ինչ երեխաները տեսան զբոսանքի ժամանակ, շատ պարզ պատկերված է թղթի վրա՝ իմպրովիզացված միջոցների օգնությամբ: Այն լավ է զարգացնում ֆանտազիան:

Աշնանը ծառերից ընկած տերևները կօգնեն պատկերել սաղարթով ծածկված բակ: Պարզապես պետք է դրանք իջեցնել ափսեի ներկի մեջ և ամրացնել դրանք թղթի վրա: Ձեռքի հետքը կարելի է համեմատել ձյան մեջ մնացած կենդանիների հետքերի հետ: Նկարչության դասընթացները լավ զարգացնում են երեխաների երևակայությունը և հնարավորություն տալիս ստեղծագործության և ոգեշնչման, ինչպես նաև գեղեցկության զգացման: Միեւնույն ժամանակ, երեխայի անհատականությունը ստանում է ներդաշնակ զարգացում:

Ոչ ավանդական նկարչություն: Ինչու է դա անհրաժեշտ:

Ոչ ավանդական նկարչության տեխնիկայի օգտագործումը հնարավորություն է տալիս երեխաների մոտ զարգացնել ոչ թե բանաձևային, այլ գեղարվեստական մտածողությունը: Նույնիսկ, ավելի շուտ, գեղարվեստական և փոխաբերական, որն անմիջականորեն կապված է ստեղծագործության և դիտարկման, ինչպես նաև հոգևոր որակների հետ:

Եվ կարևոր չէ, թե որքան լավ է երեխան տիրապետում նկարչության տեխնիկային, որովհետև այստեղ գլխավորը երեխաներին սովորեցնելն է մտքերը և զգացմունքները թղթի վրա դնելը և տարբեր գույների օգնությամբ փոխանցել իրենց տրամադրությունը:

Գեղարվեստական մտածողությունը հիանալի կերպով զարգանում է, երբ երեխաները ներկերով և իմպրովիզացված միջոցներով թղթի թերթիկների վրա հեքիաթ են նկարում: Վերապատրաստման այս ձևը կարող է լինել ոչ միայն անհատական, այլև խմբային: Դա անելու համար յուրաքանչյուր երեխա պետք է հրավիրվի պատկերելու սյուժեի մասին իր պատկերացումը ընդհանուր Whatman թերթի որոշակի հատվածում: Ամեն ինչ պատրաստ լինելուց հետո երեխաները ուրախությամբ լրացումներ են կատարում նկարում՝ դրանով իսկ հանդես գալով հեքիաթի շարունակությամբ:

Ոչ ավանդական մեթոդներ, որոնք օգտագործվում են երեխաների հետ նկարելու համար

Նման հետաքրքիր և բարդ գործընթացում, որը նկարելը երեխաների համար է, լավագույնը կլինի օգտագործել տարբեր տեխնիկա: Դրանք բոլորը սեր են ներշնչում կերպարվեստի նկատմամբ: Մանկապարտեզում նկարչության ոչ ավանդական տեխնիկան արժանի է մեծ ուշադրության, որոնք երեխաներին տալիս են երևակայության տեղ:

Դրանք ներդրվում են շատ վաղ տարիքից, բայց սկզբում, մինչ երեխան սովորում է պատկերավոր մտածել և ճիշտ գործել իր գրիչների հետ, մեծահասակը

պետք է անմիջական մասնակցություն ունենա այս գործընթացին: Նրանք գրավիչ են նորածինների համար ՝ շատ արագ ցանկալի արդյունքի հասնելու ունակությամբ:

This արգացման այս ձեւը լավ է, քանի որ այն շատ հետաքրքիր է ցանկացած երեխայի համար: Երեխաներին միշտ գրավում է մատներով և ամբողջ ակոսով նկարելը, ինչպես նաև սովորական բլուտը վերածելը շատ զվարճալի գործ չի:

Ոչ ավանդական նյութերն ու տեխնիկան, որոնք օգտագործվում են տեսողական գործունեության մեջ, նպաստում են երեխայի մեջ ոչ միայն երևակայական մտածողության զարգացմանը, այլև ինքնատիրապետման, հաստատականության, ուշադրության, տեսողական ընկալման և տարածական կողմնորոշման, շոշափելի և գեղագիտական ընկալման, ինչպես նաև լավ ձեռքերի շարժիչ հմտություններ:

Նման աշխատանք կատարելով ՝ երեխաները սովորում են նաև երևակայել և զգացմունքները թղթի վրա դնել տարբեր գույների միջոցով:

Մատների ներկումը՝ որպես օբյեկտների ոչ ավանդական պատկերների տարբերակներից մեկը

Երբ ոչ ավանդական նկարչության տեխնիկան օգտագործվում է մանկապարտեզում կամ տանը, մատների կամ ակի գծանկարը կարող է լինել լավագույն տարբերակը: Այս տեխնիկան կարող է օգտագործվել նույնիսկ այն ժամանակ, երբ երեխան դեռ փոքր է: Մատներով նկարելը իրեն շատ լավ է ապացուցել: Այս մեթոդը չի պահանջում վրձին, բավական են միայն գուաշի ներկերը, որոնք լցված են փոքր տարաների մեջ և ջրի ամանները ձեռքերը լվանալու համար:

Այս մեթոդը կիրառելիս երեխայի երեւակայությունը շատ լավ է զարգանում: Ի վերջո, ձեր մատների բարձիկներով ներկված ներկերի մեջ դուք կարող եք պատկերել ծաղիկներ՝ որպես նվեր մայրիկին, և Ամանորի կոնֆետներ, և զգեստի տարբեր նախշեր: Եվ ձեր մատներով գծեր գծելով թղթի վրա, կարող եք ստանալ ավելի բարդ առարկաներ:

Նախքան երեխայի հետ ֆանտազիա սկսելը, արժե ավի տարբեր մասերի տպումները փորձել առանձին թերթիկի վրա՝ տեսնելու, թե ինչ տեսք ունեն դրանք: Ձեռքերը փոխելու ժամանակ բոլոր տպումները կթեքվեն տարբեր ուղղություններով: Նկարչության այս տեսակը երեխաներին հնարավորություն է տալիս գալ և պատկերել թղթի վրա մի ամբողջ սյուժե, ստիպում է նրանց փոխաբերական մտածել:

Մանկապարտեզի միջին խումբը: Նկարչություն և դրա առանձնահատկությունները

Երեխաների թիմում տարածված են տարբեր գործողություններ: Մանկապարտեզում նկարչության ոչ ավանդական տեխնիկան հետաքրքիր է ոչ միայն երեխաների, այլև միջին խմբի և ավագ երեխաների համար: Նրանք արդեն ձեռք են բերել հմտություններ, ուստի մանկավարժները կարող են սկսել օգտագործել ուրվագծային ժեստերը: Երեխան լսում է մեծահասակի պատմությունը, հետևում, թե ինչպես է նա ցույց տալիս ասվածը ժեստերով և ձգտում է վերարտադրել իր պատկերը թերթիկի վրա:

Բայց, այնուամենայնիվ, այս տարիքում չի կարելի առանց տեսողական բնույթի: Միայն բառերն ու ժեստերը կարող են բավարար չլինել որոշակի պատկեր ստեղծելու համար: Հետևաբար, ամենալավը կլինի, երբ բնությունը երեխայի աչքի առաջ լինի՝ օգնելով ստեղծել նկարագրված օբյեկտի կամ սյուժեի ճիշտ ընկալում՝ վերակենդանացնելով դրա մասին երեխաների պատկերացումները: Դա կարող է լինել չափահասի խաղալիք, նկար կամ գծանկար:

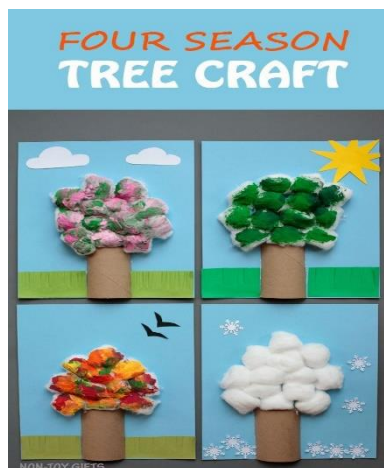
Բացի այդ, երեխաների առջև պետք է տեղադրել իմպրովիզացված իրերի մի քանի տեսակներ: Նրանցից կարող է պահանջվել պատկեր ստեղծելու համար: Սա ընտրության հնարավորություն կտա, ինչպես նաև համեմատելու և երևակայելու ունակություն:

Ինչպես նկարել եղանակները՝ օգտագործելով ոչ ավանդական տեխնիկա

Երեխաների հետ ցանկացած զբոսանք հնարավորություն է տալիս վերարտադրել այն, ինչ տեսել են՝ օգտագործելով ոչ ավանդական մեթոդ: Տարվա նման հրաշալի ժամանակը, ինչպես ձմեռը, թույլ է տալիս ցույց տալ մեծ երևակայություն՝ թղթի վրա պատկերելու այն, ինչ ցանկանում եք:

Երբ օգտագործվում են նկարչության ոչ ավանդական մեթոդներ, ձմեռը կարելի է ներկել բամբակի բուրդի կամ պոլիպրոյի կտորներով՝ ձյունը ներկայացնելու համար, ինչպես նաև փոքր փայլեր՝ խորհրդանշելու դրա փայլը:

Ոչ ավանդական նկարչության տեխնիկայի դասերն իրականացվում են իմպրովիզացված նյութերի միջոցով: Գծանկարներ կատարելու գործիքներ ընտրելիս պետք է նաև ուշադրություն դարձնել երեխայի նախասիրություններին: Գույները, դրանց երանգները, թղթի վրա կիրառման եղանակները լցված են երեխայի վերաբերմունքով և շատ բան կարող են պատմել նրա մասին:

Երբ դասարանում օգտագործվում է անսովոր նյութ, երեխաները զարգացնում են ստեղծագործական ունակություն և անհատական ոգի: Յուրաքանչյուր երեխա հնարավորություն է ունենում զգալու անմոռանալի հույզեր և թղթի վրա արտացոլելու իր տպավորություններն ու տրամադրությունը: Ոչ ավանդական նկարչության տեխնիկան մանկապարտեզում ներառում է այնպիսի իմպրովիզացված նյութերի օգտագործումը, ինչպիսիք են ծառի սաղարթները, սեմոլին և աղը, պլաստիլինը, մոմը, ավազը, թելերը: Իսկ վրձիններն ու մատիտները փոխարինող գործիքները կարող են

լինել մատները, ատամի խոզանակները և փրփուր ռետինը: Որպես տեսողական նյութ կարող են օգտագործվել նաև անպիտան իրեր, ինչպիսիք են խցանները, հին կոճակները, ուլունքները:

Ոչ ավանդական տեսողական արվեստի գոյություն ունեցող ձևերը

Ոչ ավանդական եղանակներով մանկապարտեզում նկարելու մեթոդը ներառում է տարբեր տեխնիկայի օգտագործում: Դրանցից ամենատարածվածը լինոթերապիան է, որն իրականացվում է տարբեր գույնի թելերով, ատամի խոզանակի շաղ տալով և արատավորմամբ: Բացի այդ, երեխաները իսկապես սիրում են նկարել թաց կամ ճմրթված թղթի վրա, փուչիկների և գործվածքների վրա:

Ոչ ավանդական նկարչության տեխնիկա նախադարձական ուսումնական հաստատություններում «Որքան ավելի շատ հմտություն լինի երեխայի ձեռքում, այնքան խելացի կլինի երեխան»: «Մանկությունը մարդու կյանքի կարևոր շրջան է, այլ ոչ թե հետագա կյանքի նախապատրաստում:

Նկարչությունը բոլոր տարիքային խմբերում նախադպրոցական ուսումնական հաստատություն (մանկապարտեզ) հաճախող երեխաների հիմնական գործունեությունն է: Եվ այս տեսակի գործունեության նկատմամբ հետաքրքրություն առաջացնելու և երեխայի ստեղծագործական ներուժի զարգացմանը նպաստելու համար խորհուրդ է տրվում օգտագործել նկարչության ոչ ավանդական մեթոդներ: Մանկավարժների երևակայության շնորհիվ ավելի ու ավելի են հայտնվում նկարչության ոչ ավանդական տեխնիկայի նոր տեսակներ, որոնք կարող են օգտագործվել երեխաների համար նախադպրոցական ուսումնական հաստատություններում:

Ոչ ավանդական նկարչություն երիտասարդ խմբերում

Քանի որ նախադպրոցական տարիքի երեխաները նոր են սկսում ծանոթանալ ոչ ավանդական գծանկարին, դասարանում ավելի լավ է սկսել նրանց ծանոթանալ ամենապարզ տեխնիկային` ձեռքով նկարել և դրոշմել:

Նման գործողությունների համար ձեզ հարկավոր կլինի `սպիտակ թուղթ, խոզանակներ, ներկեր (գուաշ կամ մատ), կտոր կամ անձեռոցիկ` ձեր ձեռքերը սրբելու համար: Նման գծագրի էությունն այն է, որ խոզանակի փոխարեն ձեռքը և դր հետքերը թողած մասերի օգնությամբ կարող ես հետաքրքիր նկարներ ստանալ` ցանկապատ, արև, ոգնի, կամ պարզապես կարող ես մատով տպել:

Աշխատել կնիքով: Երեխաները շատ են սիրում ինչ -որ բան կնքել, ուստի նրանք ուրախ են տպել ցանկալի գործչի ուրվագիծը: Desiredանկության դեպքում այդ թվերը կարող են ավարտվել անհրաժեշտ մանրամասներով ներսում:

Ոչ ավանդական նկարչությունը միջին խմբում: Այս ժամանակահատվածում երեխաները շարունակում են նկարել իրենց ձեռքերով, ծանոթանալ տարբեր առարկաներով (տերևներ, բամբակյա շվաբեր, թելեր և այլն) նկարելուն և տպելուն, կոշտ խոզանակով ծակելու տեխնիկային:

Մանկապարտեզում ոչ ավանդական նկարչության օգտագործման կարևորությունն այն է, որ նման նկարչությունը երեխաների մոտ առաջացնում է միայն դրական հույզեր, քանի որ երեխաները չեն վախենում սխալվելուց, ավելի վստահ են իրենց ունակությունների մեջ և ցանկություն ունեն նկարել:

Երեխաներն ու ստեղծագործականությունն անբաժանելի հասկացություններ են: Երեխան սովորում է շրջապատող աշխարհը` փորձելով այն արտացոլել խաղի,

մոդելավորման և գծագրության մեջ: Ի վերջո, ի սրտե, յուրաքանչյուր երեխա երգիչ և երաժիշտ է, նկարիչ և քանդակագործ: Երեխաների ստեղծագործական ազդակները հաճախ կապված են գեղարվեստական գործունեության հետ, և երեխայի տեսողական ստեղծագործությունը իդեալական հնարավորություն է նրա երևակայության դրսևորման համար: Սա կարևոր պայման է երեխայի բնականոն զարգացման համար:

Մանկապարտեզում և դպրոցում երեխաների նկարչության ոչ ավանդական տեխնիկան չի նշանակում ինչ-որ բարդ բան: Հակառակը. Նման նկարչությունը արվեստը վերածում է զվարճալի զվարճանքի: Ամենևին էլ անհրաժեշտ չէ մատիտ և խոզանակ օգտագործել բարդ հմտություններ: Պարզ ոչ ավանդական նկարչության տեխնիկայով երեխան կարողանում է ստեղծել գեղեցիկ գծանկարներ և նկարներ, և դա նրան կտա զարմանալի ստեղծագործական փորձ՝ գերազանց վերջնական արդյունքով: Նա ինքը դեպի արվեստը կծգվի, երբ զգա, որ կարող է գեղեցկություն ստեղծել սեփական ձեռքերով:

Նկարչության ոչ ավանդական եղանակներ

Երեխաների համար ոչ ավանդական նկարչության տեխնիկան հիանալի միջոց է փոքր գլուխգործոցներ ստեղծելու համար: Պարզվում է, որ ափը կարող է վերածվել վարդագույն փղի, իսկ պարզ արատը՝ ծառի, իսկ կարտոֆիլով գազարը կարող է զարմացնել անսովոր նախշերով:

Օրինակ՝

- երեխաներ 3-4 տարեկան կարող եք առաջարկել նկարներ,
- երեխաների հետ 5-6 տարեկան կարող եք նաև փորձել՝
  - ✓ Նկարի տպում
  - ✓ Պլաստիլի տպագրություն
  - ✓ Տերևի տպագրություն
  - ✓ Ձեռքի գծանկարներ
  - ✓ Նկարել բամբակյա շվաբրերով
  - ✓ Կախարդական լարեր

✓ Միատպ:

- երեխաների հետ 7-8 տարեկան կարող եք տիրապետել ավելի բարդ տեխնիկայի
  - ✓ Նկարել ճնրթված թղթով
  - ✓ Նկարել օձառի պղպջակներով
  - ✓ Նկարել աղով
  - ✓ Բլոտագրություն
  - ✓ Պլաստիլինոգրաֆիա
  - ✓ Քերծվածք
  - ✓ Ֆրոտաժ:

Պլաստիլինի մոդելավորումը երեխաների համար բազմազանությամբ և փորձերով լի մի ամբողջ աշխարհ է: Ձեր մանրակրկիտ առաջնորդության ներքո երեխան կարող է շլացնել բոլոր տեսակի կամքերը՝ լավագույն ուղեցույցը հեքիաթային տարբեր կերպարների, կենդանիների և բույսերի ստեղծման համար:

Ձեռքով նկարչություն: Գրիչներով նկարելը առաջին տեխնիկան է, որը փոքր երեխաները կարողանում են յուրացնել շատ վաղ: Նկարչությունն արագ է ստացվում. Սա չափազանց կարևոր է, քանի որ երեխաները երկար ժամանակ չեն կարող մի բան անել: Թաթախեք երեխայի ափը ներկի մեջ և թողեք, որ երեխան հետք թողնի թղթի մակերեսին: Տեսեք, թե ինչ տեսք ունի այն: Հարցրեք երեխային, թե ինչ պետք է ավարտվի՝ ինչ -որ տեսակի կենդանիներ կամ թռչուններ պատրաստելու համար: Բաց թողած մանրամասները կարելի է նկարել ձեր մատներով:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Ամփոփելով վերոգրյալը կարող են ասել, որ ոչ ավանդական նկարչությունը նախադպրոցական տարիքի երեխաների զարգացման հիանալի միջոց է, որը բարդ ազդեցություն է ունենում նրանց հոգեկանի վրա և բարելավում հոգեմետորական հմտությունները: Ոչ ավանդական նկարչության տեխնիկայի օգտագործումը օգնում է մանկապարտեզի ուսուցիչներին երեխաների հետ գործունեությունը վերածել հետաքրքիր խաղի, որը սերմանում է գեղարվեստական ճաշակ և բացահայտում տղաների և աղջիկների ստեղծագործական կարողությունները: Ոչ ավանդական ձևերով նկարելով՝ երեխաները չեն վախենում սխալվելուց, քանի որ ամեն ինչ հեշտությամբ կարելի է ուղղել, իսկ սխալից հեշտությամբ կարող ես նոր բան գտնել, և երեխան ինքնավստահություն է ձեռք բերում:

Ոչ ավանդական տեխնիկաները լայնացնում են երեխաների արտահայտչական հնարավորությունները, որը իրենից թույլ է տալիս ոչ մեծ չափով իրացնել իրենց կյանքի փորձը, ազատվել անհանգիստ ապրումներից և ազատ ստեղծագործել: Ոչ ավանդական նկարչությունը հանդիսանում է երեխաների մտավոր, գրամոտորիկ, հուզագեղագիտական և կամային զարգացման միջոց: Նկարչության ընթացքում կատարելագործվում են բոլոր հոգեկան ֆունկցիաները՝ տեսողական ընկալում, պատկերացում, երևակայություն, հիշողություն, մտածողություն:

Թող երեխաները նկարեն, ստեղծագործեն, երևակայեն: Նրանցից ոչ բոլորը կդառնան նկարիչ, բայց նկարչությունը նրանց հաճույք կպատճառի, նրանք կսովորեն ստեղծագործության բերկրանքը, կսովորեն տեսնել գեղեցկությունը սովորականի մեջ: Թող նրանք աճեն արվեստագետի հոգով:

Օգտագործված գրականության ցանկ

1. <https://moscsp.ru/>
2. <https://ussur-ds106.ru/>